

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Ministerie van Justitie en Veiligheid
De minister voor Rechtsbescherming
De heer drs. F. Weerwind
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Datum 1 december 2023
Onderwerp Bevindingen inspectiebezoek Justitieel Complex Zeist 8 september 2023

Geachte heer Weerwind,

Op 8 september 2023 hebben de Inspectie Justitie en Veiligheid, de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd, de Inspectie van het Onderwijs en de Nederlandse Arbeidsinspectie (hierna: de inspecties) een gezamenlijk inspectiebezoek gebracht aan het Justitieel Complex Zeist (hierna: JC Zeist). Reden hiervoor was het besluit van de Dienst Justitiële Inrichtingen (hierna: DJI) om Rijks Justitiële Jeugdinrichting Horsterveen (hierna: RJJJ Horsterveen) per 1 september 2023 te sluiten en een deel van de jongeren¹ in het Huis van Bewaring (hierna: HvB) van JC Zeist te plaatsen. Met deze brief informeren de inspecties u over de bevindingen naar aanleiding van dit inspectiebezoek.

Hieronder geven de inspecties u eerst een toelichting op de aanleiding voor het bezoek, vervolgens het oordeel en afsluitend beschrijven de inspecties het vervolg van het toezicht. In bijlage 1 leest u de bevindingen, in bijlage 2 het tijdsplan in aanloop naar het inspectiebezoek, in bijlage 3 de plaatsingsgrondslag van de jongeren en de door u gestelde randvoorwaarden en tot slot is in bijlage 4 een nadere beschrijving van de doelgroep die in JC Zeist verblijft opgenomen. Een afschrift van deze brief wordt verstuurd naar DJI en naar de vestigingsdirecteur van JC Zeist.

Aanleiding en reikwijdte inspectiebezoek

Vanwege een tekort aan JJI-capaciteit werd RJJJ Horsterveen in september 2021 voor tijdelijke duur geopend.² Op 22 juni 2023 werd RJJJ Horsterveen door lekkage na noodweer onbruikbaar. Op 23 juni 2023 werden de jongeren van RJJJ Horsterveen om die reden geëvacueerd naar JC Zeist, waar zij formeel onder de verantwoordelijkheid van RJJJ Horsterveen verbleven. DJI slaagde er niet in om een andere locatie te vinden waar een JJI aan de vereisten van de Beginselenwet justitiële jeugdinrichtingen (hierna: de Bjj) zou kunnen voldoen. Op 8 augustus 2023 besloot DJI daarom om RJJJ Horsterveen per 1 september 2023 te sluiten en de jongeren formeel in het HvB van JC Zeist te plaatsen. In aanloop naar dit besluit hebben de inspecties DJI verzocht om hen actief mee te nemen in de

¹ Jongeren met een delict leeftijd van 18 tot 23 jaar die preventief gehecht zijn en waarbij de officier van justitie voornemens is om op basis van het adolescentenstrafrecht het jeugdstrafrecht toe te passen.

² [Brief Tweede Kamer capaciteit justitiële jeugdinrichtingen](#), van 20 september 2021.

Inspectie Justitie en Veiligheid

Hoge Nieuwstraat 8
2514 EL Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.inspectie-jenv.nl

Contactpersoon

contact@inspectie-jenv.nl

Projectnaam

Plaatsing jongeren in HvB JC Zeist

Ons kenmerk

4894515

Kopie aan

Dienst Justitiële Inrichtingen,
JC Zeist en CvT van JC Zeist

Bijlagen

4

Bij beantwoording de datum en ons kenmerk vermelden. Wilt u slechts één zaak in uw brief behandelen.

totstandkoming van concrete scenario's en plannen. DJI informeerde hier echter niet tijdig over waardoor het voor de inspecties niet duidelijk werd wat de mogelijkheden en onmogelijkheden waren. De inspecties vonden een vroegtijdig inspectiebezoek noodzakelijk om zicht te krijgen op de wijze waarop het verblijf van de preventief gehechte jongeren werd vormgegeven. De inspecties beoordeelden hierbij op welke wijze invulling werd gegeven aan de randvoorwaarde die u stelt voor plaatsing van jongeren in een HvB, bij wie de officier van justitie voornemens is op grond van het adolescentenstrafrecht het jeugdstrafrecht toe te passen. Het gaat om de voorwaarde dat bij de plaatsing zoveel mogelijk rekening gehouden wordt met de specifieke behoeften van de doelgroep. Ook beoordeelden de inspecties in hoeverre tegemoet werd gekomen aan de uitgangspunten van het jeugdstrafrecht en of de rechtspositie van de jongeren voldoende was gewaarborgd.³ De inspecties zijn zich er terdege van bewust dat de plaatsing van jongeren in JC Zeist op grond van [artikel 9, lid 2, onder h van de Penitentiaire beginselenwet](#) (hierna: de Pbw) juridisch gezien mogelijk is. De inspecties beoordeelden de situatie in JC Zeist desondanks op grond van het [Toetsingskader JJI](#). Dit om in het belang van de jongeren⁴ te kunnen beoordelen in hoeverre hun verblijf tegemoetkomt aan de uitgangspunten van het jeugdstrafrecht en de door u gestelde randvoorwaarden.

Inspectie Justitie en Veiligheid

Datum
1 december 2023

Ons kenmerk
4894515

Opdracht van DJI aan JC Zeist

In augustus 2023 verleende DJI JC Zeist de opdracht om de jongeren per 1 september 2023 op de afdeling van een Inrichting voor stelselmatige daders (hierna: ISD) te plaatsen. Hiervoor zijn 48 ISD-plaatsen herbestemd tot 24 plaatsen HvB voor jongeren.⁵ De opdracht van DJI aan JC Zeist was om de jongeren op een ISD-afdeling te plaatsen, extra activiteiten voor hen te ontplooiën en de samenwerking met zorgprofessionals tot stand te brengen.⁶ JC Zeist verzocht DJI om financiële middelen om de orthopedagoog van RJJJ Horsterveen aan te stellen. De orthopedagoog is na het inspectiebezoek aangesteld voor 1,5 dag per week.

Oordeel

De inspecties oordeelden eerder⁷ dat de plaatsing van jongeren in een HvB zeer onwenselijk is omdat dit ingaat tegen de doelstellingen en uitgangspunten van het jeugdstrafrecht, namelijk een pedagogische aanpak en speciale preventie: het voorkomen van recidive.⁸ Het belang van de jongeren zou centraal moeten staan.⁹ Daarom wordt bij de bejegening en behandeling van de jongeren in een JJI rekening gehouden met hun ontwikkelleeftijd en gedragsproblematiek. Verder

³ Op grond van het [Toetsingskader JJI](#).

⁴ Zie [Artikel 3 Internationaal Verdrag van de Rechten van het Kind](#) (hierna IVRK).

⁵ [Voortgangsbrief justitiële jeugdinrichtingen en kleinschalige voorzieningen jeugd](#) en [Beslisnota](#) van 14 september 2023.

⁶ [Kamerbrief over maatregelen naar aanleiding van IBO Jeugdcriminaliteit](#) en [Beslisnota](#) van 2 februari 2023 en [Verzamelbrief justitiële jeugd](#) en [Beslisnota](#) van 5 juli 2023.

⁷ [Afsluitbrief intensief toezicht JJI's](#) van 5 september 2023 en [Voortgangsbrief intensief toezicht inspecties JJI's en scholen](#) van 28 oktober 2021.

⁸ Zie de artikelen [3](#), [37 sub b en c](#) en [40, lid 1](#) van het [IVRK](#) en [artikel 2 van de Beginselenwet justitiële jeugdinrichtingen](#) en [MVT](#).

[Wijziging van het Wetboek van Strafrecht, het Wetboek van Strafvordering en enige andere wetten in verband met de invoering van een adolescentenstrafrecht, 33 498, 2012-2013 nr. 3](#), p. 16-17 en [De context; een korte schets van het Nederlandse jeugdstrafrecht](#), Meijers-reeks 2017/4.2.

Zie [artikel 3 IVRK](#).

biedt een HvB de jongeren onvoldoende mogelijkheden om (praktijk) onderwijs te volgen, terwijl dit ook bij oudere en kort verblijvende jongeren in belangrijke mate kan bijdragen aan een positieve gedragsverandering en een beter perspectief. Een JJI is hierop toegerust en een HvB voldoet hier niet aan. Plaatsing van jongeren in een HvB maakt daarmee per definitie een inbreuk op hun rechtspositie.

Inspectie Justitie en Veiligheid

Datum
1 december 2023

Ons kenmerk
4894515

In uw kamerbrief van 2 februari 2023 gaf u het volgende aan: *“Wanneer sprake is van een tekort aan JJI-capaciteit kan een jongvolwassene, die onder het jeugdstrafrecht valt, bij wijze van noodmaatregel in een huis van bewaring (hierna: HvB) worden geplaatst. Dit is een maatregel die, vanwege de oplopende druk op de capaciteit, op dit moment al wordt toegepast. In de komende periode zal dit vaker gebeuren. Hoewel onwenselijk voor deze jongeren, is deze noodmaatregel noodzakelijk om de kwaliteit van het verblijf en de behandeling in de JJI te kunnen waarborgen.”*¹⁰ De inspecties zien dat u de onwenselijkheid van deze noodmaatregel onderstreept. De inspecties beseffen ook dat de medewerkers van JC Zeist de afdeling voor de jongeren in korte tijd moesten realiseren. Ook zien ze dat zij hun uiterste best doen om het verblijf vorm te geven. De inspecties oordelen desondanks dat:

- 1. Het verblijf van de preventief gehechte jongeren in HvB JC Zeist onvoldoende voldoet aan de uitgangspunten van het jeugdstrafrecht.**
- 2. Het bovendien tot dusver niet inzichtelijk is op welke wijze invulling wordt gegeven aan de door u gestelde randvoorwaarde, dat zoveel als mogelijk rekening gehouden wordt met de specifieke behoeften van deze doelgroep.**
- 3. Er geen actuele inschatting is van risicovolle plekken en situaties op het gebied van agressie en geweld en ander ongewenst gedrag en andere arbeidsrisico's. De Risico-inventarisatie en -evaluatie en plan van aanpak ontbreken voor de afdeling waar de jongeren verblijven.**

In het zeer onwenselijke geval dat de plaatsing van jongeren in een HvB als noodmaatregel tot in ieder geval het 2^e kwartaal van 2024 voortduurt, roepen de inspecties u op om:

- **Binnen 2 maanden duidelijkheid te verschaffen over wat 'zoveel als mogelijk rekening houden met de specifieke behoeften van deze doelgroep' in de praktijk betekent en hoe dit door DJI nader moet worden vormgegeven. Zodat daarmee de discrepantie tussen een HvB-regime en een verblijf in een JJI wordt verkleind.**
- **Inzichtelijk te maken in welke gevallen sprake is van een 'specialistische zorgbehoefte' en welke criteria daarvoor gelden.**

Toelichting

Het adolescentenstrafrecht (hierna: ASR) is ingevoerd om de toepassing van het dadergerichte en pedagogische jeugdstrafrecht op jongeren tot en met 23 jaar in

---

¹⁰ [Kamerbrief over maatregelen naar aanleiding van IBO Jeugdcriminaliteit](#) en [Beslisnota](#) van 2 februari 2023.

een JJI mogelijk te maken.¹¹ Bij de afweging om het ASR toe te passen staat niet de kalenderleeftijd, maar de ontwikkelingsleeftijd centraal.¹² De ASR-doelgroep wordt (deels) gekenmerkt door een gebrekkige ontwikkeling of beperkte verstandelijke vermogens. Juist voor deze doelgroep biedt een pedagogische benadering de mogelijkheid om meer recht te doen aan wat nodig is om de kans op recidive te verkleinen. Deze pedagogische benadering is óók van belang tijdens de voorlopige hechtenis. In de praktijk blijkt immers vaak dat de gevangenisstraf van gelijke duur is als de reeds ondergane voorlopige hechtenis.¹³

**Inspectie Justitie en
Veiligheid**

Datum
1 december 2023

Ons kenmerk
4894515

Plaatsing in een HvB is zoals gezegd niet conform de uitgangspunten van het jeugdstrafrecht. Dit heeft nadelige gevolgen voor zowel deze toch al kwetsbare jongeren als potentieel de veiligheid van de samenleving. De vereisten die de Bjj aan het regime stelt wijken in hoge mate af van die van de Pbw.

Tekortkomingen

Bij uw besluit dat plaatsing in een HvB als noodmaatregel mogelijk was, zijn randvoorwaarden gesteld.¹⁴ De inspecties constateerden echter het volgende:

1. Het is onduidelijk op welke wijze rekening gehouden moet worden met de specifieke behoefte van deze doelgroep. Ook is niet duidelijk hoe dit gewaarborgd is. Daarnaast is het voor de inspecties niet helder in welke gevallen sprake is van een specialistische zorgbehoefte (de uitsluitingsgrond voor plaatsing in een HvB) en op basis van welke criteria dit wordt vastgesteld.
2. Voorts is het de inspecties onduidelijk wat de ambitie en toekomstgerichte concrete plannen vanuit DJI zijn die duidelijk maken op welke wijze JC Zeist invulling moet geven aan de specifieke behoefte van de geplaatste kwetsbare jongeren. Daarmee moet dan zoveel als mogelijk tegemoetgekomen worden aan de uitgangspunten van het jeugdstrafrecht. Duidelijkheid is van belang, omdat de noodmaatregel nu voor langere tijd, dat wil zeggen tot in ieder geval het tweede kwartaal van 2024 geldt.¹⁵ Daarnaast is het onduidelijk binnen welk tijdsbestek deze concrete plannen gerealiseerd moeten worden. Deze ambitie achten de inspecties noodzakelijk gezien de geldigheidsduur van de noodmaatregel.
3. De geplaatste jongeren kwam geen adequate rechtsbescherming toe. De jongeren kregen geen plaatsingsbeschikking en deze konden desgevraagd

---

¹¹ [MvT Wijziging van het Wetboek van Strafrecht, het Wetboek van Strafvordering en enige andere wetten in verband met de invoering van een adolescentenstrafrecht, 33 498, 2012-2013 nr. 3, p. 2-4.](#)

¹² De hersenen en het gedrag van jongeren in deze leeftijds categorie zijn immers nog volop in ontwikkeling waarbij de kalenderleeftijd niet de mentale leeftijd weerspiegelt, [MvT Wijziging van het Wetboek van Strafrecht, het Wetboek van Strafvordering en enige andere wetten in verband met de invoering van een adolescentenstrafrecht, 33 498, 2012-2013 nr. 3, p. 12-13 en 16-19.](#)

¹³ Zie 'Voorlopige hechtenis van jeugdigen in uitvoering' WODC 2017, p. 25 en 112 en 'Korte Vrijheidsstraffen', WODC Cahier 2023-7, p. 17.

¹⁴ [Kamerbrief over maatregelen naar aanleiding van IBO Jeugdcriminaliteit](#) en [Beslisnota](#) van 2 februari 2023 en [Verzamelbrief justitiële jeugd](#) en [Beslisnota](#) van 5 juli 2023 en [Voortgangsbrief justitiële jeugdinrichtingen en kleinschalige voorzieningen jeugd](#) en [Beslisnota](#) van 14 september 2023.

¹⁵ [Voortgangsbrief justitiële jeugdinrichtingen en kleinschalige voorzieningen jeugd](#) en [Beslisnota](#) van 14 september 2023.

ook niet aan de inspecties worden overlegd. Hierdoor wisten de jongeren op dat moment niet dat zij hun plaatsing juridisch hadden kunnen betwisten. Dit is in strijd met [artikel 17, lid 1 van de Pbw](#) en [artikel 37, sub d van het Internationaal Verdrag van de Rechten van het Kind](#) (hierna: IVRK).

Inspectie Justitie en Veiligheid

Datum
1 december 2023

Ons kenmerk
4894515

4. JC Zeist is op dit moment onvoldoende in staat om rekening te houden met de behoeften van de geplaatste jongeren. Hoewel de instelling in korte tijd veel heeft geïnvesteerd, is deze niet voldoende ingericht en toegerust op het verblijf van deze doelgroep. Hierdoor ontbreekt een voldoende passend pedagogisch leef- en behandelklimaat.
  - a. Jongeren worden niet gescreend op zorgbehoeften, zoals in een JJI. Ze krijgen enkel een screening gericht op het globaal in kaart brengen van vijf leefgebieden.¹⁶ Hoewel RJJJ Horsterveen vroegtijdig de perspectiefplannen van de jongeren heeft overgedragen, ontbrak individuele planvorming ten aanzien van het verblijf, de overdracht naar een JJI of nazorg bij terugkeer in de maatschappij.
  - b. Er ligt geen methodische aanpak ten grondslag aan de bejegening van de jongeren. Een groot deel van de medewerkers is niet voldoende toegerust om de begeleiding te bieden die gericht is op de ontwikkeling, (her)opvoeding en resocialisatie van de jongeren, wat de basis vormt voor een pedagogisch leefklimaat. De zorg- en behandelinrichtingswerkers (hierna: de ZBIW'ers) zijn enthousiast om met de jongeren aan de slag te gaan, maar bij het merendeel van hen ontbreekt het aan training in de begeleiding van jongeren. De beleving van de ZBIW'ers en de jongeren over de bejegening en begeleiding komt niet overeen. De jongeren missen persoonlijke aandacht, begeleiding, onderwijs en voldoende recreatiemomenten. Daarnaast ervaren ze een meer beheersmatige dan een pedagogische benadering.
5. Voor de afdeling waar de jongeren verblijven zijn geen Risico-inventarisatie en -evaluatie (hierna: RI&E) en plan van aanpak aanwezig. Hierdoor is er geen actuele inschatting van risicovolle plekken en situaties op het gebied van agressie en geweld, ander ongewenst gedrag en andere arbeidsrisico's. Ook zijn de medewerkers onvoldoende voorgelicht over de risico's van deze nieuwe doelgroep mede in relatie tot de fysieke eigenschappen van het gebouw, de activiteiten van de jongeren en de invloed van het huidige dagprogramma en behandelklimaat op bijvoorbeeld het gedrag van jongeren.

Overige zorg

In uw Kamerbrief en Beslisnota van 2 februari 2023 gaf u aan dat in 2022 de gemiddelde bezetting van 18+ jongeren in een JJI 75 was en dat u dit jaar verwacht dat gemiddeld tussen de 20 en 60 jongeren in een HvB geplaatst zouden worden.¹⁷ Toen was RJJJ Horsterveen echter nog operationeel. Door de sluiting van RJJJ Horsterveen kan het gemiddeld aantal te plaatsen jongeren in een HvB oplopen tot 84. Het is voor de inspecties onduidelijk in welke HvB's jongeren geplaatst worden indien de jongerenafdeling binnen JC Zeist maximaal bezet is en op welke wijze het verblijf aldaar georganiseerd wordt.

¹⁶ Dit zijn: huisvesting, inkomen, schulden identiteitsbewijs en zorg.

¹⁷ [Kamerbrief over maatregelen naar aanleiding van IBO Jeugdcriminaliteit](#) en [Beslisnota](#) van 2 februari 2023.

De inspecties vragen u daarom inzichtelijk te maken waar de jongeren in dat geval worden geplaatst en hoe het verblijf aldaar wordt georganiseerd.

Inspectie Justitie en Veiligheid

Datum
1 december 2023

Ons kenmerk
4894515

Het vervolgtoezicht

In februari 2024 zullen de inspecties opnieuw een inspectiebezoek aan de jongerenafdeling van JC Zeist brengen. Hierbij zullen de inspecties beoordelen in hoeverre tegemoet is gekomen aan de vereisten aan het verblijf in een JJI. De inspecties verwachten dat u specifiekere randvoorwaarden stelt voor het verblijf van jongeren in een HvB en dat u duidelijkheid biedt over wat onder 'specifieke zorgbehoeften' wordt verstaan. De inspecties zullen over dit bezoek rapporteren. De Nederlandse Arbeidsinspectie zal handhaven op de geconstateerde tekortkomingen om naleving van de Arbowet binnen korte termijn te bewerkstelligen.

In uw Kamerbrief van 14 september 2023 informeerde u de Tweede Kamer over uw besluit over de opening en ingebruikname van JJI Klein Bankenbosch in het tweede kwartaal van 2024.¹⁸ Hierdoor zijn vanaf dan structureel maximaal 70 extra JJI-plekken beschikbaar. De inspecties zijn positief over de heropening van deze JJI. De inspecties gaan er daarbij van uit dat de JJI bij de opening voldoet aan de geldende internationale en nationale wet- en regelgeving. Indien de uitbreiding van Forensisch Centrum Teylingereind dan ook voltooid is, zou dit betekenen dat de JJI-capaciteit weer op sterkte is. Hetgeen mede afhankelijk is van ontwikkelingen in de instroom, de beschikbaarheid van geschikt personeel en het verplaatsen van de afdelingen van het gevangeniswezen die nu in Klein Bankenbosch zijn gevestigd. Dat vooruitzicht is positief en biedt perspectief. De inspecties houden echter tot die tijd ernstige zorgen over de plaatsing van jongeren bij wijze van noodmaatregel in een HvB en doen daarom een dringend appel om in het belang van de jongeren het verschil tussen een HvB-regime en een verblijf in een JIJ zo klein mogelijk te houden.

Met vriendelijke groet,
Inspecteur-generaal Inspectie Justitie en Veiligheid,
mede namens de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd,
de Inspectie van het Onderwijs en de Nederlandse Arbeidsinspectie,
namens deze,

H.C. Faber
Hoofdinspecteur Beschermen, Straffen en Handhaving

---

¹⁸ [Voortgangsbrief justitiële jeugdinrichtingen en kleinschalige voorzieningen jeugd](#) en [Beslisnota](#) van 14 september 2023.

Bijlage 1

Inspectie Justitie en
Veiligheid

Bevindingen inspectiebezoek

Hieronder geven de inspecties de verdere onderbouwing van hun oordeel aan de hand van bevindingen ten aanzien van de rechtspositie, de omgang met de jongeren en de arbeidsomstandigheden voor de medewerkers. Bij de beoordeling van het verblijf van de jongeren zijn de inspecties steeds uitgegaan van de vereisten die zijn gesteld aan het verblijf in een JJI om te kunnen beoordelen in hoeverre hieraan tegemoet wordt gekomen. Tijdens het inspectiebezoek spraken de inspecties met de vestigingsdirecteur van JC Zeist, 4 jongeren die instroomde in JC Zeist bij RJJJ Horsterveen, een afdelingshoofd, een verpleegkundige, een psycholoog, een casemanager, twee ZBIW'ers een preventiemedewerker, een beveiligger en de vertegenwoordiger van de CvT van JC Zeist.

Datum
1 december 2023

Ons kenmerk
4894515

1. Rechtspositie jongeren

Rechtmatige insluiting

De geplaatste jongeren die er ten tijde van het inspectiebezoek verbleven, hebben geen plaatsingsbeschikking ontvangen voor de plaatsing in HvB JC Zeist. Dit was hun wel toegezegd toen zij over het besluit tot overplaatsing geïnformeerd werden. Hiermee is hun adequate rechtsbescherming ontnomen, omdat zij op de dag van plaatsing hiertegen immers geen bezwaar hebben kunnen maken. Dit is in strijd met [artikel 17, lid 1 van de Pbw](#) en [artikel 37, sub d van het IVRK](#).

Toegang klachtenprocedure

De jongeren ervoeren een beperkte toegang tot de reguliere bemiddelings-, beklag- en beroepsprocedure bij de Commissie van Toezicht van JC Zeist. De jongeren waren enigszins bekend met de klachtenprocedure, maar vinden de termijnen voor de beklag- en beroepsprocedures te lang en ervaren daardoor een te beperkte toegang tot de CvT.

Informatieverstrekking jongeren

De jongeren zijn onvoldoende op een begrijpelijke wijze geïnformeerd over de geldende wettelijke bepalingen en huisregels. Zo zijn de huisregels wel aan de jongeren uitgereikt, maar in de vorm van een zeer lijvig document dat voor de betreffende doelgroep met gebrekkige ontwikkeling of beperkte verstandelijke vermogens niet passend is. De jongeren hebben op papier een mentor toegewezen gekregen. De jongeren kennen de naam van hun mentor omdat deze op hun celdeur staat. Er was in de eerste week nog geen kennismaking of intake geweest. De jongeren benadrukken dat ze (mentor)gesprekken zoals ze die hadden in de JJI (conform de YOUTURN-methodiek)¹⁹ missen omdat ze daarbij persoonlijke aandacht kregen.²⁰

Dagprogramma

JC Zeist heeft op zeer korte termijn een dagprogramma vormgegeven met een activiteitenaanbod. Jongeren en medewerkers zijn zeer enthousiast over dit aanbod en zien het als een minimale voorwaarde voor het verblijf van de

¹⁹ Deze basismethodiek is erop gericht jeugdigen te helpen bij A) het ontwikkelen van competenties en aanleren van vaardigheden om taken te vervullen, waarvoor zij zich in het dagelijks leven gesteld zien en B) het ontwikkelen van moreel besef en verantwoordelijk gedrag en elkaar hierbij te helpen.

²⁰ De jongeren verbleven eerder in de RJJJ Horsterveen die tijdelijk in JC Zeist was gehuisvest.

jongeren in het HvB. Het huidige educatieve activiteitenaanbod van 4 uur per dag wordt verzorgd door de Life Changing Group en bestaat uit educatieve, sport- en creatieve activiteiten. Dit aanbod zou er in beginsel tot 19 september 2023 zijn, maar is met 6 maanden verlengd.

Inspectie Justitie en Veiligheid

Datum
1 december 2023

Ons kenmerk
4894515

Het zogenoemde HvB+ dagprogramma is echter gericht op het beheersen van de jongeren. JC Zeist is echter niet toegerust op het bieden van een dagprogramma dat bestaat uit behandeling en begeleiding op een leefgroep, dat gericht is op de pedagogische ontwikkeling van de jongeren en dat passend onderwijs biedt. Het is niet inzichtelijk op welke wijze rekening wordt gehouden met de specifieke behoeften van de jongeren. Het ontbreken van het pedagogisch oogpunt dat belangrijk is voor de (her)opvoeding, (sociale) ontwikkeling en behandeling van de jongeren heeft mogelijk zelfs een negatief effect op resocialisatie.

Het dagprogramma van de jongeren wordt gesplitst gedraaid in 2 groepen van maximaal 12 jongeren. Het reguliere dagprogramma in een HvB bestaat uit 59 uur per week buiten de cel en 42 uur aan groepsactiviteiten per week in tegenstelling tot 77 uur in een JJI.²¹ JC Zeist biedt de jongeren een regulier HvB-programma met ruimere sport- en bezoekmogelijkheden en 2 extra recreatiemomenten van 2 uur op de maandagavond en de donderdagavond.²² Alle overige weekdays zijn de jongeren vanaf 16:30 uur op hun cel. Op de woensdag ontbreekt een recreatiemoment en in het weekend hebben de jongeren op zaterdag 1 uur recreatie en op zondag slechts 30 minuten. De jongeren gaven aan veel moeite te hebben met het gebrek aan activiteiten en het veel op cel zitten, dit is meer dan in een JJI. Zowel jongeren als medewerkers benoemden dat de jongeren soms door omstandigheden nóg meer op kamer zitten dan volgens het vastgestelde dagprogramma voorgeschreven is. Dit komt bijvoorbeeld door een gepland Multidisciplinair Overleg (hierna: MDO), het ontbreken van een aanbod of vanwege alarm situaties bij de volwassenen.²³ Het MDO probeert JC Zeist op een ander moment te plannen zodat dit niet ten koste gaat van het dagprogramma.

De jongeren krijgen een kant en klare maaltijd en eten deze alleen op cel. Hoewel de afdeling een keuken heeft is de tijd en mogelijkheid om gezamenlijk te koken beperkt, vanwege het HvB-regime. Koken is echter een belangrijk onderdeel van werken naar zelfstandigheid en (sociale) ontwikkeling.

Onderwijs

Hoewel de inrichting heeft gezorgd voor een dagbestedingsaanbod is er geen sprake van een onderwijs- en stageaanbod waarbij toeleiding naar onderwijs of het continueren ervan voorop staat. JC Zeist heeft van DJI niet de specifieke opdracht gekregen om meer onderwijs te bieden dan in een HvB-regime gebruikelijk is. De jongeren krijgen geen onderwijs en een plan voor de ontwikkeling van een onderwijsaanbod ontbreekt. Ze krijgen geen onderwijstraject aangeboden, dat gericht is op hun behoeften aan onderwijs- dan wel beroepsperspectief of dat de voortgang van hun bestaande onderwijstraject borgt. De formatie voor docenten is in het HvB bij lange na niet toereikend voor de populatie. Er is slechts één instellingsdocent tevens re-integratie-trainer die

²¹ [Kamerbrief over maatregelen naar aanleiding van IBO Jeugdcriminaliteit](#) en [Beslisnota](#) van 2 februari 2023.

²² Voor de ene groep van 17:30 uur tot 19:30 uur en voor de andere van 19:45 uur tot 21:45 uur.

²³ Standaardprocedure is dat iedereen dan wordt ingesloten.

gewend is te werken met de ISD doelgroep. Deze is nu onvoorbereid ook verantwoordelijk voor de vormgeving van het onderwijs van de jongeren. Twee jongeren gaven aan onderwijs te missen in het kader van hun algemene ontwikkeling. Er bestaat onzekerheid bij jongeren over de mogelijkheden om onderwijs voort te zetten binnen JC Zeist. Dat geldt bijvoorbeeld voor een jongere, die vóór zijn voorlopige hechtenis naar school ging. Er is nog geen contact geweest met zijn school om de mogelijkheden te bespreken. De jongeren kunnen ook niet naar arbeid, wat in een regulier HvB wel mogelijk is, omdat bij JC Zeist de faciliteiten hiervoor ontbreken.

**Inspectie Justitie en
Veiligheid**

Datum
1 december 2023

Ons kenmerk
4894515

Scheiding van volwassenen

De jongeren kunnen gescheiden van volwassenen gebruik maken van de bibliotheek, fitnessfaciliteiten, de binnensportzaal, het buitensportveld en de luchtplaats. De inrichting houdt zoveel als mogelijk rekening met de scheiding van volwassenen. Daarbij komt het wel voor dat volwassenen op het buitensportveld zijn terwijl de jongeren luchten op de naastgelegen luchtplaats.

Toegang tot medische en psychische zorg

De toegang tot noodzakelijke medische zorg is op orde, ook qua bezetting van personeel. Binnen 24 uur krijgen jongeren een medische intake bij de verpleegkundige en op hoofdlijnen vastgelegd in het Detentie en Re-integratieplan (hierna: het D&R-plan) vermeld. Op de afdeling van de jongeren is er twee keer per week een inloopsprekkuur. Een verpleegkundige is dan op de afdeling en heeft de tijd om jongeren te spreken. Na het inspectiebezoek is door de vestigingsdirecteur extra psychologische ondersteuning toegezegd.²⁴ De jongeren krijgen sinds de extra psychologische ondersteuning is gerealiseerd ook een psychologische intake. Echter, opvolging geven aan de intake is niet mogelijk. De psychologen zijn niet voor de doelgroep opgeleid en kunnen de jongeren daarom niet bieden wat ze nodig hebben als er een hulpvraag komt. De psychologen voelen zich handelingsverlegen indien na verloop van tijd blijkt dat een jongere toch een specialistische zorgbehoefte heeft. Het is onbekend wat ze dan moeten doen. Daarbij komt dat jongeren zelf hun hulpvraag bij een ZBIW'er moeten neerleggen. De ZBIW'ers zijn echter niet opgeleid om ontwikkelingsrisico's en specifieke problematiek van deze doelgroep te signaleren.

Disciplinaire straffen en maatregelen

De disciplinaire straffen en maatregelen zijn in beginsel conform de Pwb, dit is "lik op stuk" met duidelijke begrenzing en een standaardrichtlijn voor een straf. Dit is altijd opsluiting op cel en volledige uitsluiting van activiteiten. In afwijking van dit beleid worden jongeren bij een disciplinaire straf niet in een afzonderingscel geplaatst, maar op eigen cel voor een zo kort mogelijke periode. Er zijn individuele ZBIW'ers die het van belang vinden de manier van straffen voor de jongeren aan te passen. Er is echter nog geen sprake van een specifieke visie en beleid om de straffen en maatregelen met een meer pedagogisch karakter waar kan worden afgewogen dat deelname aan sommige activiteiten zoals onderwijs kan en nodig is toe te passen.

2. Omgang met jongeren

De jongeren worden bij binnenkomst gescreend op acute zorgbehoeften, en veiligheids- en beheersrisico's. Er vindt echter geen screening plaats gericht op het vormgeven van een individuele en passende aanpak voor tijdens het verblijf

²⁴ Dit blijkt uit de wederhoor op de gespreksverslagen.

van de jongeren en in de aansluiting naar de maatschappij. Daarnaast komt de bejegening van de jongeren niet tegemoet aan hun specifieke behoeften. De bejegening heeft een meer beheersmatige insteek dan een pedagogische insteek.

**Inspectie Justitie en
Veiligheid**

Datum
1 december 2023

Ons kenmerk
4894515

Screening

DIZ van DJI selecteert of een jongere geschikt is voor plaatsing in een HvB. Het is de inspecties, naast de door u gestelde randvoorwaarden, niet inzichtelijk welke specifieke selectiecriteria hieraan ten grondslag liggen. Het is voor de inspecties niet duidelijk in welke gevallen sprake is van een 'specialistische zorgbehoefte' en op basis van welke criteria dit wordt vastgesteld. Jongeren worden in JC Zeist gescreend op acute zorgbehoeften en veiligheids- en beheersrisico's aan de hand van een medische intake en een controle van het dossier van de RJJJ Horsterveen. In het HvB screent de casemanager de jongeren op de vijf leefgebieden die volgens de afspraken in het D&R-plan relevant zijn.²⁵ De screening in het HvB is veel globaler dan de intakes zoals die plaatsvinden in een JJI conform de basismethodiek (zoals YOUTURN),²⁶ die gericht is op de doelgroep. Bovendien ligt bij de screening in het HvB de nadruk op zelfstandigheid van de gedetineerde om zelf hun plan vorm te geven. De jongeren die naar JC Zeist waren overgeplaatst, waren nog niet gesproken in het kader van hun (na)zorgbehoeften omdat zij er nog maar kort verbleven.

Terugkeer in de maatschappij en aansluiting op de jeugdstrafrechtketen

JC Zeist is onvoldoende toegerust om de jongeren goed voor te bereiden op hun terugkeer in de maatschappij zoals dat in een JJI gebeurt conform de YOUTURN-methodiek.²⁷ Individuele planvorming (perspectiefplan) gericht op het verblijf en de overdracht naar een JJI of nazorg bij terugkeer in de maatschappij, ontbrak nog voor de geplaatste jongeren. Er wordt in het dagprogramma bijvoorbeeld niet gericht gewerkt aan behandel- en re-integratiedoelen.

Gemiddeld stromen de meeste jongeren binnen 3 maanden uit naar huis, al dan niet met een enkelband.²⁸ In het kader van uitstroom of overdracht naar een andere JJI is het netwerk- en trajectberaad²⁹ belangrijk. JC Zeist was hier ten tijde van het inspectiebezoek nog niet mee bekend. De samenwerking met de ketenpartners als de Raad voor de Kinderbescherming en de jeugdreclassering was nog niet gestart.

Bejegening

Hoewel de medewerkers de jongeren respectvol en met extra aandacht bejegenen, gebeurt de bejegening niet aan de hand van een omgangsmethodiek of maatwerk voor de doelgroep. Een pedagogisch leefklimaat gericht op het bevorderen van gewenst gedrag door (her-)opvoeding en intensieve begeleiding wordt niet nagestreefd in een HvB. De bejegening heeft een beheersmatige in plaats van pedagogische insteek. De jongeren hebben een groepsgerichte en outreachende aanpak nodig. Deze aanpak ontbreekt evenals een plan om hem op korte termijn te kunnen toepassen. Om de bejegening en begeleiding van de

---

²⁵ [Artikel 18a Pbw.](#)

²⁶ Deze basismethodiek is erop gericht jeugdigen te helpen bij A) het ontwikkelen van competenties en aanleren van vaardigheden om taken te vervullen, waarvoor zij zich in het dagelijks leven gesteld zien en B) het ontwikkelen van moreel besef en verantwoordelijk gedrag en elkaar hierbij te helpen.

²⁷ Zie voorgaande noot.

²⁸ Zie [Uitstroomcijfers JJI en KV 2022](#) van DJI.

²⁹ [Het Netwerkberaad.](#)

jongeren te verbeteren en om ZBIW'ers te ondersteunen in hun taak heeft JC Zeist een orthopedagoog in dienst genomen en een voormalig senior pedagogisch medewerker van RJJJ Horsterveen als zelfstandige zonder personeel ingehuurd. Uit de interviews met medewerkers blijkt dat de bejegeningadviezen van de jongeren uit RJJJ Horsterveen zijn overgedragen en overgenomen. Dit staat echter niet in het dossier van de jongeren bij JC Zeist. Voor jongeren die na 1 september 2023 zijn ingestroomd, zijn er geen bejegeningadviezen omdat deze jongeren ook niet worden gezien door een gedragswetenschapper.

**Inspectie Justitie en
Veiligheid**

Datum
1 december 2023

Ons kenmerk
4894515

Een deel van de medewerkers en de jongeren uiten zich kritisch over de bejegening, het dagprogramma en het leefklimaat. Het was voor de jongeren die in RJJJ Horsterveen waren ingestroomd onduidelijk waarom zij in het HvB geplaatst werden en niet zoals andere jongeren naar een JJI werden overgeplaatst. Dit is niet toegelicht. De jongeren vinden de ZBIW'ers vriendelijk, maar missen hun betrokkenheid. Dit ervaren de jongeren wel bij de begeleiders van Life Changing Group, omdat zij met de jongeren in gesprek gaan, naar hen luisteren en geïnteresseerd zijn, in tegenstelling tot een deel van de ZBIW'ers. De jongeren twifelen eraan of ze een band kunnen opbouwen met het huidige personeel en ze de benodigde begeleiding krijgen. Het grootste deel van de medewerkers van JC Zeist geeft aan dat zij aansluiten bij de doelgroep en tevreden zijn over hun bejegening naar de jongeren en de wijze waarop zij de jongeren nu opvangen.

Personeelsinzet

De kwantitatieve personeelsinzet voldoet aan de eisen van de Pbw. Er zijn altijd tenminste twee ZBIW'ers op de afdeling om de jongeren te begeleiden als ze uit hun cel zijn. De ZBIW'ers zijn echter, ondanks alle goede intenties onvoldoende toegerust om op korte termijn een passend pedagogisch leefklimaat te creëren. De kennis en kunde over wat deze doelgroep nodig heeft, ontbreekt. Ook mist specifieke kennis van de risico's die het werken met deze doelgroep met zich meebrengt in relatie tot de locatie en het dagprogramma van de jeugdigen. Een aantal ZBIW'ers heeft uit eerdere functies ervaring met het werken met jongeren, maar vanuit JC Zeist zijn geen specifieke opleidingseisen gesteld en wordt geen aanvullende training of scholing aangeboden.

3. Arbeidsomstandigheden

De RI&E en het plan van aanpak van de jongerenafdeling ontbreken. Er is wel een RI&E voor JC Zeist.³⁰ De risico's van het ontbreken van een goed behandelklimaat en de impact daarvan op de psychosociale arbeidsbelasting (agressie, werkdruk, emotionele belasting, hierna: PSA) van medewerkers is niet in kaart gebracht. De preventieve (bron)aanpak voor PSA na plaatsing van de jongeren ontbreekt. De aanpak van ongewenst gedrag voor jongeren is vooral beheersmatig. Medewerkers hebben daarnaast geen voorlichting en training gehad over de specifieke arbeidsomstandigheden problematiek en bijbehorende maatregelen ten aanzien van het werken met de jongeren, wel voor de ISD-doelgroep. Er is meer voorlichting en training nodig om triggers voor ongewenst gedrag van deze specifieke doelgroep vroeg te signaleren (penitentiaire scherpste), hierop te acteren en ongewenst gedrag hierdoor te voorkomen.

---

³⁰ Een update van het programma RI&E-porter heeft ertoe geleid dat de RI&E's en plannen van aanpak van de JC Zeist vertraging opliepen en nog niet zijn aangeboden voor de toetsing. De verwachting is dat deze RI&E's in januari 2024 getoetst zullen zijn.

Bijlage 2

Inspectie Justitie en
Veiligheid

Tijdspad in aanloop naar het inspectiebezoek

Vanwege noodweer op 22 juni 2023 moesten jongeren en medewerkers van locatie RJJJ-Horsterveen op 23 juni 2023 evacueren, het gebouw was niet langer een veilig verblijf.

Datum
1 december 2023

Ons kenmerk
4894515

- Op 27 juni 2023 informeerde DJI de algemeen directeur van RJJJ Horsterveen over het besluit dat terugkeer naar de locatie RJJJ Horsterveen niet mogelijk was. RJJJ Horsterveen zou tijdelijk in JC Zeist gehuisvest blijven en er zou naar een structurele oplossing voor plaatsing van de jongeren gezocht worden. De CvT van RJJJ Horsterveen besloot vanwege de acute situatie haar toezicht in JC Zeist voort te zetten.
- Op 21 juli 2023 initieerden de inspecties een gesprek met DJI over de situatie en gevolgen van de evacuatie RJJJ Horsterveen. In dit gesprek gaf DJI aan de mogelijkheden voor plaatsing op korte termijn en de voortgang van de structurele uitbreiding van JJI-capaciteit te onderzoeken. DJI liet de inspecties weten op zoek te zijn naar een geschikte plek voor de jongeren.
- Op 31 juli 2023 stuurde de CvT van RJJJ Horsterveen een brandbrief aan de minister voor Rechtsbescherming.³¹ De CvT van RJJJ Horsterveen gaf hierin aan zich zorgen te maken over de wijze waarop landelijk werd omgegaan met de JJI's en het beleid op dit punt. Zij zag in de huidige situatie een duidelijke parallel met haar eerdere brandbrief uit 2021.³² Daarom achtte zij het vanwege de situatie in JC Zeist noodzakelijk om de noodklok te luiden. De CvT van RJJJ Horsterveen stelde vast dat:
  - o Het dagprogramma van RJJJ Horsterveen in strijd was met de Bjj. De jongeren kregen een dagprogramma aangeboden van maximaal 74,25 uur per week;
  - o JC Zeist niet is ingericht op het huisvesten van een JJI; er zijn geen praktijklokalen, geen bibliotheek en de jongeren hadden beperkte bewegingsruimte;
  - o Bepaalde ruimtes gezamenlijk gebruikt werden met volwassenen die in een ISD en in een HvB geplaatst zijn;
  - o De samenplaatsing van adolescenten en volwassenen onwenselijk was.
  - o De groepen vaak gesplitst werden vanwege de orde en veiligheid, wat ten koste ging van het dagprogramma. Samen eten en luchten was hierdoor ook niet mogelijk.

De CvT van RJJJ Horsterveen riep de minister in de brief op om de jongeren te plaatsen in een inrichting die voldoet aan de wettelijke eisen zodat aan de bedoeling van de wet voldaan zou worden. Daarnaast diende de CVT in de brief per 1 september 2023 haar ontslag in wegens wanbeleid en het ontbreken van zicht op verbetering. In verband hiermee kon ze niet langer haar verantwoordelijkheid nemen, anders zou zij het falende systeem in stand houden.

- Op 4 augustus 2023 spraken de inspecties met de CvT van RJJJ Horsterveen naar aanleiding van de brandbrief waarin het ernstige signaal werd afgegeven. De CvT heeft toen haar besluit om haar taak neer te leggen, toegelicht.

³¹ Zie Jaarverslag 2023 CvT RJJJ Horsterveen voor de brandbrief d.d. 31 juli 2023.

³² Zie [Jaarverslag 2022 CvT RJJJ Horsterveen voor de brandbrief d.d. 19 juli 2021](#).

- Op 8 augustus 2023 maakte DJI aan de inspecties het besluit kenbaar om de noodlocatie RJJJ-Horsterveen³³ in Zeist per 1 september 2023 te sluiten. De jongeren zouden op grond van de Penitentiaire beginselenwet (hierna: Pwb) en de noodmaatregelen van de minister voor Rechtsbescherming (hierna: MvRb)³⁴ tijdelijk op een ISD-afdeling van JC Zeist geplaatst worden. In het dagprogramma en de begeleiding zou rekening gehouden worden met de specifieke behoeften van de doelgroep.
- Op 11 augustus 2023 spraken de inspecties met de algemeen directeur van de RJJJ's over het besluit van DJI om RJJJ Horsterveen te sluiten en de gevolgen daarvan.
- Op 14 augustus 2023 maakten de inspecties DJI schriftelijk kenbaar de plaatsing van de jongeren in JC Zeist zorgelijk en onwenselijk te vinden. De inspecties hebben DJI verzocht hen actief mee te nemen in de scenario's en plannen voor een passende structurele oplossing. Ook is expliciet gevraagd te kijken naar alternatieve locaties in de gesloten jeugdzorg.
- Op 22 augustus 2023 hebben de inspecties DJI, in navolging van het verzoek van 14 augustus 2023 om actief te worden meegenomen, verzocht om een gesprek om de stand van zaken te bespreken. Op 25 augustus zijn de inspecties door DJI geïnformeerd over de omstandigheden en plannen.
- Op 28 augustus 2023 zijn de reeds geëvacueerde jongeren uit RJJJ Horsterveen vanuit de tijdelijke locatie van RJJJ Horsterveen binnen JC Zeist, overgeplaatst naar het HvB van JC Zeist.³⁵
- Op 30 augustus 2023 namen de inspecties het initiatief om zich door DJI te laten informeren over de wijze waarop de plaatsing van de jongeren in JC Zeist per 1 september 2023 vorm zou krijgen. In dit gesprek kon DJI onvoldoende inzicht geven wat het HvB+ regime voor de jongeren concreet betekent en op welke wijze rekening is gehouden met de specifieke behoeften van de doelgroep.
- Op 31 augustus 2023 stuurde de CvT van RJJ Horsterveen een brandbrief naar de minister voor rechtsbescherming en een afschrift daarvan naar de Tweede Kamer, de inspecties, de algemeen directeur van de RJJJ's en de klankbordgroep CvT.
- Op 1 september 2023 kondigden de inspecties het inspectiebezoek aan bij de vestigingsdirecteur van JC Zeist.
- Op 5 september 2023 publiceerden de inspecties de afsluitbrief intensief toezicht, waarin de zorgen over de plaatsing van de jongeren in JC Zeist expliciet zijn benoemd.
- Op 8 september 2023 vond het gezamenlijk inspectiebezoek aan HvB JC Zeist plaats.

Inspectie Justitie en Veiligheid

Datum
1 december 2023

Ons kenmerk
4894515

³³ Als gevolg van noodweer zijn de jongeren van RJJJ-Horsterveen in juni 2023 overgeplaatst naar JC Zeist. Tot 1 september 2023 gold een regime zoals dat binnen een justitiële jeugdinrichting op grond van de Bjj vereist is.

³⁴ [Kamerbrief over maatregelen naar aanleiding van IBO Jeugdcriminaliteit](#) en [Beslisnota](#) van 2 februari 2023 en [Verzamelbrief justitiële jeugd](#) en [Beslisnota](#) van 5 juli 2023.

³⁵ [Voortgangsbrief justitiële jeugdinrichtingen en kleinschalige voorzieningen jeugd](#) en [Beslisnota](#) van 14 september 2023.

Bijlage 3

Inspectie Justitie en
Veiligheid

Grondslag en randvoorwaarden plaatsing jongeren in een HvB

De plaatsing van de jongeren is juridisch gezien mogelijk op grond van [artikel 9, lid 2, onder h van de Pbw](#). De minister breidde deze mogelijkheid uit als noodmaatregel vanwege de capaciteitsproblematiek. Hieraan stelde de ministerin de Kamerbrief van 2 februari 2023³⁶ de volgende randvoorwaarden:

- alleen preventief gehechte jongeren van 18 jaar en ouder bij wie de officier van justitie voornemens is het jeugdstrafrecht toe te passen;
- geen jongeren met een specialistische zorgbehoefte;
- bij omzetting van de preventieve hechtenis in jeugddetentie of een PIJ-maatregel, of als de JJI-capaciteit dit toelaat, wordt een jongvolwassene van HvB naar een JJI overgeplaatst;
- waar mogelijk worden jongeren samen geplaatst;
- Als plaatsing noodzakelijk is, vallen jongeren onder het reguliere regime van een HvB. DJI zal bezien of de begeleiding kan worden aangepast aan de behoeften van de doelgroep.

In de Kamerbrief van 5 juli 2023³⁷ stelde de minister een aanvullende voorwaarde, namelijk:

- plaatsing in een HvB met een ISD-afdeling. Dit vanwege de hogere personele bezetting en personeel dat getraind is in het bieden van intensieve begeleiding en hierdoor beter zou aansluiten bij de behoeften van de jongeren.

In de Kamerbrief van 14 september 2023³⁸ stelde de minister als extra aanvullende voorwaarden dat:

- jongeren zoveel als mogelijk op een eigen afdeling worden geplaatst;
- activiteiten gescheiden worden gehouden van volwassenen;
- in het dagprogramma en de begeleiding zoveel als mogelijk rekening wordt gehouden met de specifieke behoeften van deze doelgroep.

Datum
1 december 2023

Ons kenmerk
4894515

---

³⁶ [Kamerbrief over maatregelen naar aanleiding van IBO Jeugdcriminaliteit](#) en [Beslisnota](#) van 2 februari 2023.

³⁷ [Verzamelbrief justitiële jeugd](#) en [Beslisnota](#) van 5 juli 2023.

³⁸ [Voortgangsbrief justitiële jeugdinrichtingen en kleinschalige voorzieningen jeugd](#) en [Beslisnota](#) van 14 september 2023.

Bijlage 4

**Inspectie Justitie en
Veiligheid**

Doelgroep geplaatste jongeren

Tot 1 september 2023 was RJJJ Horsterveen operationeel in JC Zeist en verantwoordelijk voor het verblijf van de jongeren. Sinds 28 augustus 2023 verblijven de jongeren in het HvB van JC Zeist. Deze jongeren zijn 18 jaar en ouder en allen preventief gehecht binnen de maximale duur van 104 dagen. De Dienst Individuele Zaken (hierna: DIZ) van DJI selecteerde in samenspraak met de gedragswetenschapper van RJJJ Horsterveen de jongeren op geschiktheid voor de plaatsing in het HvB. De inspecties hebben niet kunnen vaststellen of bij de jongeren sprake was van een specialistische zorgbehoefte.

Datum
1 december 2023

Ons kenmerk
4894515

In de periode van 21 augustus tot en met 31 augustus 2023 zijn van de in totaal 27 jongeren 7 jongeren overgeplaatst naar een JJI. In de periode van 1 september tot en met 5 oktober 2023 was de uitstroom als volgt:

- 6 jongeren geschorst door de rechter;
- 1 jongere onmiddellijk in vrijheid gesteld door de rechter;
- 1 jongere voorlopige hechtenis opgeheven;
- 2 jongeren overgeplaatst naar een PI, te weten PI Nieuwegein en PI Lelystad.